ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΗΤΑΝ Η ΑΚΜΗ

Συμπτώματα «μαρασμοῦ» ἐμφανίζει ὁ Εὐρωκομμουνισμὸς

Προβλέπεται κατὰ τὸ 1978 στροφὴ πρὸς τὸν δογματισμὸ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΕΠΙΘΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΟΛΛΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ

ΠΑΡΙΣΙ. (Ἰδ. Ὑπ.). Ὁ εὐρωκομμουνισμός, αὐτὸ τὸ τόσο καινούργιο φαινόμενο τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος, κινδυνεύει νὰ ἀποδειχθεῖ ἄνθος..... μονοετές. Πραγματικά, ἂν πιστέψουμε τοὺς παρατηρητὲς ποὺ σκύβουν μὲ ἰδιαίτερη ἐπιμέλεια πανω σὲ κάθε ρεῦμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ σοσιαλιστικοῦ καὶ τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος, ὁ εὐρωκομμουνισμὸς ἔφτασε στὴν πλήρη ἄνθησή του μέσα στὸ 1977 καὶ τώρα, μὲ τὴν ἔλευση τοῦ νέου ἔτους, ἐμφανίζει ἤδη τὰ πρτα συμπτώματα τοῦ μαρασμοῦ.

Ἴσως ἡ ἀπαισιόδοξη αὐτὴ πρόβλεψη νὰ μὴν ἀνταποκρίνεται ἀπολύτως στὴν πραγματικότητα — ὅπως ἄλλωστε καὶ ὁ τίτλος τοῦ «εὐρωκομμουνισμοῦ» δὲν ἀνταποκρίνεται στὰ πράγματα. Ἴσως ἀκόμη ἡ ἀπαισιοδοξία ἢ ἡ αἰσιοδοξία ποὺ μπορεῖ νὰ τρέφει κανεὶς γι' αὐτὸ τὸ ρεῦμα νὰ μὴν εἶναι παρὰ συνάρτηση τῆς σκοπιᾶς ἀπὸ τὴν ὁποία τὸ βλέπει. Ὡστόσο εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ εὐρωκομμουνισμὸς ἀντιμετωπίζει δυσκολίες τὴ στιγμὴ αὐτή.

Οἱ δυσκολίες ἄρχισαν ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἀνακατώθηκαν τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἱσπανικῶν ἐκλογῶν. Τὸ ἱσπανικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, παρὰ τοὺς μεγάλους ἀγώνες του ἐναντίον τοῦ φανκικοῦ καθεστῶτος καὶ παρὰ τὴ μεγάλη ἐπιρροὴ του στὰ ἐργατικὰ στρώματα τῆς χώρας δὲν συγκέντρωσε τὸ ποσοστὸ ποὺ ἦταν λογικὸ νὰ ἀναμένει. Βεβαίως, τὸ πρᾶγμα εἶχε τὴν ἐξήγησή του, ἢ μᾶλλον εἶχε πολλὲς ἐξηγήσεις. Οἱ ἱσπανοὶ ψηφοφόροι ποὺ θὰ ἦταν διατεθειμένοι νὰ ψηφίσουν τὸ κόμμα τοῦ Σαντιάγκο Καρίγιο καὶ τῆς Ντολορὲς Ἰμπαρούρι προτίμησαν νὰ δώσουν τὴν πρώτη μετὰ τὴ δικτατορία ψῆφο τους σὲ κόμματα ποὺ μποροῦσαν νὰ διασφαλίσουν ἀποτελεσματικότερα τὴν πορεία τῆς χώρας πρὸς τὴ δημοκρατία σ' αὐτὴ τὴν κρίσιμη φάση καὶ ἐπιφυλάχτηκαν στὴν ἑπόμενη φάση νὰ ψηφίσουν «κατὰ συνείδησιν». Τὰ αὐτονομιστικὰ κινήματα ὑπερκάλυψαν ἐπίσης σὲ μεγάλο βαθμὸ τὶς ἰδεολογικὲς καὶ πολιτικὲς προτιμήσεις ἑνὸς μέρους τῶν ψηφοφόρων. Ἀλλά, ὅποιες καὶ ὅσες κι' ἂν εἶναι οἱ αἰτίες, τὸ Ἱσπανικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, δὲν ἐμφανίσθηκε σὰν μεγάλο κόμμα μετὰ τὶς ἐκλογὲς κι' αὐτὸ ἦταν ἕνα πλῆγμα καὶ γιὰ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν ἡγέτη του, τὸν Σαντιάγκο Καρίγιο, ποὺ συμβαίνει νὰ εἶναι καὶ ὁ πιὸ ἀθυρόστομος ἐκπρόσωπος τοῦ «εὐρωκομμουνισμοῦ».

Ἕνα δεύτερο πλῆγμα δέχθηκε τὸ ρεῦμα αὐτὸ μὲ τὴ διάσπαση τῆς ἑνωμένης ἀριστερᾶς τῆς Γαλλίας. Τὸ κοινὸ πρόγραμμα τῶν δύο μεγάλων ἀριστερῶν κομμάτων τῆς Γαλλίας ἀποτελοῦσε μιὰ ἐγγύηση ἐκλογικῆς νίκης τῆς ἀριστερᾶς κατὰ τὶς βουλευτικὲς ἐκλογὲς τοῦ Μαρτίου καὶ μιὰ ἀπτὴ ἀπόδειξη τῆς ἀποτελεσματικότητας τῆς «ἀνοιχτῆς» πολιτικῆς ποὺ συνδέεται μὲ τὸν ὅρο τοῦ εὐρωκομμουνισμοῦ. Τὸ πλῆγμα αὐτὸ ἦταν πολὺ ἰσχυρότερο γιατὶ ἔκανε πολλοὺς Γάλλους ὁπαδοὺς τῆς ἑνωμένης ἀριστερᾶς νὰ πιστέψουν ὅτι τὸ Γαλλικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα μένει προσκολλημένο στὴν πολιτικὴ ποὺ χαρακτηρίζεται σὰν «σεκταριστική», δηλαδὴ μιὰ πολιτικὴ ποὺ ὁδηγεῖ ἀχι στὴ συσπείρωση μεγάλων μαζῶν, ἀλλὰ στὴν ἀπομόνωση τοῦ κόμματος ἀπὸ τὶς μᾶζες στὸ ὄνομα μιᾶς «καθαρότητας» τῆς γραμμῆς του. Ἑπομένως, τὸ συμπέρασμα ποὺ ἔβγαλαν πολλοὶ Γάλλοι ἀπὸ τὴν ἀδιαλλαξία τοῦ κ. Ζὼρζ Μαρσαὶ στὸ θέμα τῶν ἐθνικοποιήσεων, δηλαδὴ σὲ ἕνα θέμα δευτερεῦον, εἶναι ὅτι τὸ Γαλλικὸ κομμουνιστικὸ κόμμα δὲν ἦταν ποτὲ «εὐρωκομμουνιστικὸ» ἢ ἤθελε νὰ γίνει, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε. Οἱ πιὸ ἀπαισιόδοξοι μάλιστα, βλέπουν στὴ διάσπαση τῆς ἑνωμένης ἀριστερᾶς μιὰ ἐπιδυμία τοῦ Κρεμλίνου, στὴν ὁποία ἐνέδωσε ἡ ἡγεσία τοῦ Γαλλικοῦ Κ.Κ. Ἑπομένως, τὸ κόμμα αὐτὸ ἐξακολουθεῖ νὰ μένει ἐξαρτημένο ἀπὸ τὴ Μόσχα καὶ ἔτσι διαψεύδει τὴν ἀνεξαρτησία τοῦ εὐρωκομμουνισμοῦ ἀπὸ ἄλλα κέντρα ἀποφάσεων.

ΕΙΝΑΙ ΒΑΘΕΙΕΣ ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ

Λέγεται συνήθως ὅτι ὁ εὐρωκομμουνισμὸς εἶναι ἡ ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τῶν κομμουνιστῶν τοῦ δημοκρατικοῦ δρόμου καὶ τῶν δημοκρατικῶν διαδικασιῶν γιὰ τὴν οἰκοδόμηση τῆς σοσιαλιστικῆς κοινωνίας. Ὁ ὁρισμὸς αὐτὸς εἶναι, στόσο, ἐλλιπὴς καὶ δὲν ἀνταποκρίνεται στὶς ἱστορικὲς συνθήκες ποὺ ὁδήγησαν στὴν ἐμφάνιση αὐτοῦ τοῦ φαινομένου.

Ἂν θελήσει κανεὶς νὰ ἰχνηλατήσει τὶς συνθῆκες ποὺ τὸν γέννησαν, θὰ φτάσει ἀρκετὰ πίσω. Ὡς τὸ περίφημο εἰκοστὸ συνέδριο τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως, κατὰ τὸ ὁποῖο ὁ Χρουτσὼφ ἐγκαινίασε ἐπίσημα τὴν περίοδο τῆς «ἀποσταλινοποιήσεως». Σ' ἐκείνη τὴ χρουτσωφικὴ περίοδο εἶχε ἀλλάξει, μεταξὺ ἄλλων καὶ ἡ θέση τῶν κομμουνιστῶν ἔναντι τῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων. Γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν περίοδο τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου τὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα ἀναγνωρίζονταν, ὡς μὴ προδοτικὰ στὸ σύνολό τους καὶ ὡς ἐνδεχόμενοι σύμμαχοι